

Ohje vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman ja vuoden 2024 talousarvion laatimiseksi

Suunnittelujärjestelmän kokonaisuus

Strategia

Hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia on hyväksytty aluevaltuustossa 8.12.2022. Taloussuunnitelma valmistellaan strategian pohjalta.

Taloussuunnitelma ja talousarvio

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kokonaisrahoitus on Valtiovarainministeriön huhtikuun laskelmien mukaan 807,1 Me. Rahoituslaskelmia päivitetään vuoden 2023 aikana ja lopulliset laskelmat vuodelle 2024 julkaistaan loppuvuodesta 2023. Laskelmien päivittyminen huomioidaan talousarviovalmistelussa.

Taloussuunnitelma laaditaan aluevaltuuston sitovuustasolla kolmelle seuraavalle suunnitteluvuodelle eli vuosille 2024–2026. Talousarvio laaditaan suunnittelukauden ensimmäiselle vuodelle eli vuodelle 2024. Aluevaltuuston päätettäväksi esitetään taloussuunnitelma.

Erillinen hyvinvointialuelainsäädännön edellyttämä Investointisuunnitelma laaditaan valtion antaman ohjeistuksen mukaan vuosille 2025–2029. Talousarvion yhteydessä päätetään taloussuunnitelmavuosien mukaisista investoinneista. Taloussuunnitelmassa esitettävät investoinnit ovat investointisuunnitelman mukaiset.

Käyttösuunnitelma

Aluehallitus päättää talousarviota operatiivisemmän ohjaustason käyttösuunnitelmasta vuodelle 2024 taloussuunnitelman hyväksymisen jälkeen, viimeistään helmikuussa 2024.

Taloussuunnitelman 2024–2026 ja talousarvion 2024 laatiminen

Käyttötalousosa

Hyvinvointialueen kehys on jaettu kolmeen kokonaisuuteen: oma palvelutuotanto, erikoissairaanhoido ja pelastustoimi. Oma palvelutuotanto koostuu 1) hyvinvointialueen johdosta sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuudesta, 2) ikäihmisten ja vammaisten palvelualueesta, 3) aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelujen sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelualueesta ja 4) terveystalouden ja sairaanhoidon palvelualueesta. Erikoissairaanhoido sisältää pääasiassa HUS:lta, mutta myös muualta ostettavan erikoissairaanhoidon palvelut. Pelastustoimen osuus kattaa Vantaa-Keravan hyvinvointialueen kanssa yhteistyösopimuksella toteutettavan pelastustoimen palvelun.

Erikoissairaanhoidon kehystä on käsitelty aluehallituksessa 13.6.2023 ja se etenee HUS:n yhtymäkokoukseen 15.6.2023. Yhtymäkokous päättää HUS:n kehuksesta, mikä huomioidaan hyvinvointialueen talousarviovalmistelussa.

Kehyksessä annetaan palvelualueille ja strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuudelle ohjeellinen kehys virkamiesvalmistelun pohjaksi, vaikka pääpaino on aluevaltuuston sitovuustason mukainen oma palvelutuotanto, erikoissairaanhoido ja pelastustoimi. Palvelualueet valmistelevat talousarvioesityksen annettuun kehykseen.

Palvelualueiden talousarvioesityksiä käydään läpi syyskuun talousarvioneuvotteluissa ja johtoryhmän talousarvioseminaarissa, jolloin tehdään tarvittaessa vielä painotusmuutoksia oman toiminnan sisällä. Samassa yhteydessä huomioidaan myös mahdolliset toiminnan siirtymiset palvelualueiden välillä – niitä ei ole huomioitu kehyksessä.

Henkilöstömenot

Vuoden 2024 kehyksessä vuoden 2023 korjatun tilinpäätösennusteen mukaisia henkilöstökuluja on korotettu 2,3 %. Korotusvaraus sisältyy palvelualueiden kehyksiin.

Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvän palkkaharmonisointimäärärahan kohdentumista palvelualueille ei ole vielä voitu huomioida kehyksessä ja määräraha onkin varattu strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -

kokonaisuuteen. Kun kohdentumisen vaikutukset palvelualueittain on selvillä, huomioidaan tämä vuoden 2024 määrärahojen kohdentamisessa vastaavasti kuin palvelualueiden välillä siirtyvien toimintojen määrärahat.

Palkoista laskettavat sivukuluprosentit vuoden 2024 talousarviossa ovat:

KuEL-maksu, palkkaperusteinen	16,51 %
Sairausvakuutusmaksu	1,56 %
Työttömyysvakuutusmaksu	2,05 %
Tapaturmavakuutusmaksu	0,70 %
Muut sosiaalivakuutusmaksut	0,03 %
Yhteensä	20,85 %

Sivukuluprosentit arvioidaan tarvittaessa uudelleen syksyllä 2023.

Työyksiköiden on varattava käyttösuunnitelmiinsa tyhy-rahaa 20 euroa/työntekijä. Tyhy-varaus sisältyy annettuun kehykseen. Henkilöstöpalvelut ohjeistaa erikseen tyhy-rahaman käytöstä.

Palvelualueet sisällyttävät riittävät koulutusmäärärahat palvelualueen talousarvioon.

Henkilöstön muistaminen (merkkipäivälahjat) sisältyvät yksikön kustannuksiin eikä niihin ole keskitettyä varausta.

Henkilöstöpalvelut varaavat työterveyshuoltoon liittyvän määrärahan koko hyvinvointialueen osalta.

Hyvinvointialueohjelma

Hyvinvointialueen rahoitus on niukkaa ja taloussuunnitelma edellyttää merkittävää kustannusten alenemaa, jotta suunnitelma saadaan tasapainoon tai ylijäämäiseksi. Kehys sisältää valmisteilla olevaan hyvinvointialueohjelmaan sisältyviä toimenpiteitä n. 10,5 Me vuonna 2024. Palvelujohtajat esittävät syyskuun talousarvioneuvotteluissa, miten säästötavoite on kohdennettu ja millaisia vaikutuksia toimenpiteillä on asiakkaisiin, henkilöstöön ja mahdollisiin muihin tahoihin (liite 1).

Muuta huomioitavaa

Maksutuottoihin on laskettu 6 %:n korotus vuoden 2023 korjattuun tilinpäätösennusteeseen verrattuna. Palvelujen ostojen hintojen korotuksiin sekä muihin toimintakuluihin on kehyksessä laskettu 5 %:n korotus verrattuna vuoden 2023 korjattuun tilinpäätösennusteeseen verrattuna. Korotusvaraus sisältyy palvelualueiden kehykseen.

Toimistotarvikkeisiin, postitukseen, puhelinkustannuksiin ja tietohallinnon kustannuksiin varaudutaan keskitetysti strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuudessa.

Taloussuunnitelman 2024–2026 kokoaminen

Talouspäälliköt koordinoivat oman palvelualueensa talousarvion valmistelua ja syöttävät taloudelliset tavoitteet talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmään 15.9.2023 mennessä. Palvelualueiden talousarvioneuvottelut käydään 20.-21.9.2023.

Palvelualueen talousarvioesitys koostuu palvelujohtajan katsauksesta sekä taloudellisista tavoitteista. Toiminnalliset tavoitteet esitetään yhtenä kokonaisuutena hyvinvointialuetasolla.

Palvelujohtajan katsauksessa esitettävät asiat ovat:

- toimintaympäristön muutokset 2024–2026
- keskeiset muutokset toiminnassa 2024
- keskeiset muutokset taloudessa 2024
- keskeiset muutokset henkilöstössä 2024
- riskien arviointi

Aikataulu

- 20.6. Hallitus, kehys ja talousarvion laadintaohje
- kesä-elokuu, talousarvion laadintaa palvelualueilla, taloudelliset tavoitteet järjestelmässä 15.9. mennessä*
- 20.–21.9. Palvelualueiden talousarvioneuvottelut
- 27.9. Johtoryhmän kehittämisaamupäivä, talousarvioseminaari
- 12.10. Rahoitus- ja talousjaosto, talousarviolaadinnan tilanne, investointisuunnitelma
- 26.10. Rahoitus- ja talousjaosto, talousarviolaadinnan tilanne, jaosto pyytää lausunnot lautakunnilta sekä vaikuttamistoimielimiltä
- 3.11. Aluehallituksen seminaari, alustava hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys
- 7.11. Valtuustoryhmien puheenjohtajisto
- 9.11. Aluevaltuuston seminaari, alustava hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys
- 23.11. Rahoitus- ja talousjaosto, hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys
- 29.11. Aluehallitus, hallituksen talousarvioesitys valtuustolle
- 14.12. Aluevaltuusto, talousarvion hyväksyminen
- 1–2/2024 Aluehallitus, käyttösuunnitelmat, talousarvion täytäntöönpano-ohje

LIITE Säästötavoitteiden kohdentaminen

Säästötavoitteiden kohdennus, *palvelualue*

Toimenpide	Säästö v. 2024	Säästö vuositasolla	Vaikutusten arviointi			Muuta huomioitavaa
			Asiakasvaikutus	Henkilöstövaikutus	Muut vaikutukset	